МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра економіки, права та управління бізнесом

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

_____
(підпис)
«_____»_____ 2018р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня магістра

зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

за магістерською програмою професійного спрямування

«Економіка, планування та управління бізнесом»

на тему: **«ШЛЯХИ АКТИВІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОГО КЛІМАТУ В РЕГІОНІ (НА ПРИКЛАДІ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ)»**

Виконавець:
студент 2 курсу, 6 групи ФЕУП
Ластовенко Олексій Миколайович

_____
(підпис)

Науковий керівник:
к. е. н., професор
Карпов Володимир Анатолійович

_____
(підпис)

ОДЕСА — 2018

ЗМІСТ

ВСТУП..... 3

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ІНВЕСТИЦІЙНОГО КЛІМАТУ..... 7

1.1. Сутність та напрямки інвестиційної політики та інвестиційного клімату..... 7

1.2. Інновації як фактор розвитку економіки..... 18

1.3. Форми і види інвестицій..... 30

РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ РЕГІОНУ 44

2.1. Аналіз динаміки інвестицій в Одеській області..... 44

2.2. Результати розрахунку економіко-математичної моделі інвестиційної діяльності в регіоні..... 64

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМКИ АКТИВІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОГО КЛІМАТУ В ОДЕСЬКІЙ ОБЛАСТІ..... 77

3.1. Зарубіжний досвід активізації інвестиційного клімату..... 77

3.2. Шляхи покращення інвестиційного клімату в регіоні..... 92

ВИСНОВКИ..... 101

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ..... 105

ДОДАТКИ..... 115

ВСТУП

Актуальність теми. У забезпеченні виходу економіки з кризового стану і стабільного її розвитку вирішальну роль відіграє науково обґрунтована інвестиційна політика держави. Саме вона визначає реальні джерела, напрями, структуру інвестицій, здійснює раціональні та ефективні заходи для виконання загальнодержавних, регіональних та місцевих соціально-економічних і технологічних програм, відтворює процеси на макро- й мікроекономічному рівнях. Водночас держава повинна регулювати створення в країні сприятливого інвестиційного клімату, формування й розвиток фондового ринку, сприяти спрямуванню інвестицій у пріоритетні виробництва та ін.

В Україні ж дотепер не створено обґрунтованої системи державної підтримки інвестиційної діяльності підприємств. Як наслідок цього, в інвестиційній діяльності країни утворилося замкнуте коло, коли недоінвестування народного господарства посилює спад виробництва, що, в свою чергу, спричиняє зниження інвестиційних можливостей суб’єктів господарювання та держави. Вивести Україну з цієї ситуації може лише науково обґрунтована інвестиційна політика держави.

Проблема залучення інвестицій стоїть перед безліччю країн та регіонів, для Одеського регіону вона теж актуальна. Так як в регіоні не вистачає власних ресурсів, насамперед фінансових, необхідно залучати саме іноземні інвестиції. Вони допомагають внутрішньому економічному розвитку, а також відновленню національної економіки. Необхідно визначити сучасний стан та проблеми залучення прямих іноземних інвестицій (ПІІ) задля того щоб зробити пропозиції щодо покращення становища.

Нажаль у наукових дослідженнях недостатньо приділяється уваги дослідженню інвестиційного клімату в економіці Одеського регіону та проблемам, які негативно впливають на притік інвестицій на сучасному етапі. Аналіз сучасного стану залучення прямих іноземних інвестицій допоможе

визначити напрями вдосконалення інвестиційної діяльності Одеського регіону, які можуть бути покладені в основу реалізації та посилення інвестиційної привабливості.

Одним із пріоритетних стратегічних напрямів підвищення конкурентоспроможності будь-якого регіону є перехід від сировинної економіки до економіки, розвиток якої заснований на використанні людського капіталу, інтелектуальних ресурсів і високих технологій. Стратегічна мета будь-якого регіону — стати повноцінною територією інноваційного розвитку. Важливу роль у цьому процесі відіграють нові організаційні форми інноваційної діяльності та активізація інвестиційного клімату регіону.

У світовій економічній літературі особливу увагу тенденціям розвитку державного регулювання економіки та ролі інвестицій у досягненні економічного розвитку приділено в працях таких зарубіжних учених: Дж. М. Кейнса, М. Портера, А. Ругмана, П. Самуельсона, Р. Харрода, та інших. В українській економічній літературі цим питанням присвячені праці В. Базилевича, В. Борейка, З. Варналія, А. Гальчинського, В. Гейця, О. Голобородька та інших.

Серед вітчизняних вчених, які розглядають цю проблему на рівні України та Одеського регіону, є такі науковці: Б. Буркинський, М. Балджи, А. Демус, А. Дискін, В. Карпов, О. Котлубай, В. Лисюк, О. Савіцька, Н. Сментина, О. Химич, О. Чернов, Н. Хумарова та інші вчені. Незважаючи на значну кількість досліджень, в наукових працях не достатньо приділено уваги сучасному стану та проблемам залучення ПІІ (прямі іноземні інвестиції) саме в Одеському регіоні.

Метою дослідження є визначення природи інвестиційної політики як об’єкта державного регулювання економіки та з’ясування основних напрямків активізації інвестиційного клімату регіону на прикладі Одеської області.

Досягнення зазначеної мети обумовило необхідність вирішення в роботі таких **завдань:**

– зробити критичний аналіз сучасних наукових підходів до дослідження інвестиційної політики та інвестиційного клімату;

– провести дослідження та з'ясувати теоретичні засади інвестиційного клімату;

– проаналізувати динаміку інвестицій в Одеській області;

– дати оцінку інвестиційній привабливості регіону на прикладі Одеської області;

– обґрунтувати економіко-математичну модель інвестиційної діяльності;

– дослідити зарубіжний досвід активізації інвестиційного клімату;

– обґрунтувати шляхи активізації інвестиційного клімату в регіоні на прикладі Одеської області.

Об'єктом дослідження є інвестиційно-інноваційний процес та форми інвестиційної політики й інвестиційного клімату.

Предметом дослідження є теоретичні та практичні аспекти оптимізації інвестиційного клімату в регіоні на прикладі Одеської області.

Методи дослідження. Методологічною основою дипломної роботи є діалектичний метод пізнання, який охоплює загальнонаукові та спеціальні методи дослідження: аналіз і синтез, єдність історичного та логічного, рух від абстрактного до конкретного — при вивченні і формуванні теоретичних засад інвестиційного клімату; метод експертних оцінок, балансовий і статистичний методи при дослідженні інвестиційної привабливості регіону; методи індукції та дедукції, моделювання й обґрунтування, графічний метод — для наукового обґрунтування напрямків активізації інвестиційного клімату; методи абстрактно-логічний і узагальнення — при визначенні тенденцій розвитку інвестиційної політики й інвестиційного клімату та формуванні висновків.

Інформаційну базу дослідження складають закони України, укази Президента України, нормативні акти Кабінету Міністрів України — в аспекті активізації інвестиційного клімату в регіонах України, офіційні дані Державної служби статистики України, Міністерства фінансів України, Комітету Верховної Ради України з питань бюджету, Державного департаменту з питань адаптації законодавства Міністерства юстиції України, директиви й рекомендації інституцій ЄС, аналітичні огляди Європейського статистичного агентства, монографічні дослідження.

Публікації. За темою кваліфікаційної роботи автором у співавторстві з науковим керівником Карповим В. А. опубліковано 1 наукову статтю «Динаміка інвестицій в Одеській області» у збірнику «Науковий студентський вісник ФЕУП ОНЕУ» №27, 2017 р.

ВИСНОВКИ

На основі аналізу статистичного та фактичного матеріалів, узагальнення теоретичних положень зарубіжних та вітчизняних економістів щодо активізації інвестиційного клімату можна зробити такі висновки.

1. Інвестиції — це сума грошей, які використовуються для купівлі засобів виробництва, технологій, робочої сили, певних форм менеджменту та маркетингу. Інвестиції на рівні підприємства — це вкладення у розвиток продуктивних сил підприємства і відносин економічної власності, а на макрорівні — у розвиток продуктивних сил суспільства, економічної системи. Інвестиційна політика — це відносини, що виникають між суб'єктами влади (держави, регіону) та інвесторами, це є комплекс підходів і рішень, що визначають обсяг, структуру і напрямки використання інвестицій у сферах і галузях національної економіки. Це діяльність центральних та місцевих органів влади, спрямованих на виявлення джерел інвестицій та визначення раціональних форм їх використання. Інвестиційний клімат — це комплекс інституціональних (організаційних, правових, етичних тощо) та економіко-технологічних заходів держави, регіону, підприємства, які спрямовані на створення сприятливих умов для інвестиційної діяльності.

Для реалізації державної інвестиційної політики регіону необхідно формувати сприятливий інвестиційний клімат, який охоплює законодавство, податковий механізм, кредитно-фінансовий механізм, ризики вкладень у регіон, підприємство, імідж і репутацію регіону, країни та підприємств як позичальників.

2. На основі узагальнення досвіду зарубіжних країн, можна стверджувати, що роль держави на сучасному етапі полягає у виборі пріоритетів інвестиційної політики, створенні рівних умов для всіх інвесторів, стимулюванні інвестиційної діяльності через податкові та неподаткові пільги, амортизаційну політику, надання пільгових інвестиційних кредитів, підтримці загального сприятливого інвестиційного клімату. При чому, підвищення ефективності

інвестиційної політики України потребує системного підходу, адже удосконалення лише окремих її інструментів призведе до низької кінцевої результативності.

3. Покращення інвестиційного клімату та інвестиційної політики, пов'язане з проведенням націлених на економічне зростання структурних реформ, формування досконалого ринкового середовища, створення довіри між бізнесом та владою. Продаж українських підприємств іноземним власникам загрожує державі втратою економічної безпеки. За цих умов державно-приватне партнерство стає одним з ефективних механізмів реалізації державної інвестиційної політики. При впровадженні цього механізму відбувається об'єднання ресурсів і потенціалів держави та приватного бізнесу, що призводить до підвищення ефективності використання наявних ресурсів, розподілу ризиків між приватним і державним сектором та їх мінімізації.

Але необхідно зазначити, що між державою та бізнесом має бути ще одна координуюча ланка — наука, що дозволить визначитися і державі, і бізнесу у необхідності розвитку тих чи інших галузей і напрямків, розробляти та впроваджувати новітні технології, тому що саме через інновації можна залучити приплив інвестиційного капіталу від приватного сектора й досягти економічного розвитку держави.

4. Лізинг характеризується як форма інвестиційної діяльності підприємства, для якого така діяльність є основною та не може бути ототожнена з операцією купівлі-продажу основних засобів.

Досвід зарубіжних країн підтверджує, що підприємствам України складно розвиватися без застосування лізингу як джерела формування фінансових ресурсів. У більшості розвинутих країн (Великобританії, Німеччині, США) на лізингові послуги припадає приблизно третина всієї маси інвестицій. Необхідно активніше запроваджувати цю форму інвестування в Одеській області.

5. Сучасний стан розвитку світової економіки впевнено доводить необхідність продукування інновацій, інноваційного характеру цього розвитку. Економіка будь-якого рівня — результат синергії членів суспільства, рівня

розвитку їх продуктивних сил, що залежить, в свою чергу, від ефективності управління знаннями. Здатність людини до продукування реальних уречевлених у засобах виробництва знань, є інтелектуальним капіталом, власне, людини, організації, економіки в цілому. Людський фактор відіграє, останнім часом, все більшої ролі розвитку економіки, що пояснюється активною інформатизацією, соціалізацією «без кордонів». Таким чином, є підстава вести мову про інтелектуальний капітал як джерело інноваційного розвитку Одеського регіону.

6. Проведений аналіз свідчить про комплекс економічних прогалин Одеського регіону. Такими економічними проблеми, в першу чергу є, незадовільний рівень інноваційної активності, низька експорто- та висока імпортоорієнтованість економіки, низька фінансова самодостатність регіону, незважаючи на проголошений курс на децентралізацію. Найбільш болючими соціальними проблемами є демографічні та проблеми зубожіння населення. Соціальні та економічні проблеми пов’язані між собою, адже низька купівельна спроможність, породжена низьким рівнем економічного розвитку, стримує подальший розвиток ринків товарів і капіталу.

7. Для поліпшення інвестиційного клімату в Одеському регіоні необхідно:

– зробити пільги для іноземних інвесторів у формі технопарків, інтелектуальних центрів, Порто-Франко, регіонально-приватне партнерство тощо;

– для оприлюднення інвестиційної привабливості окремих територій області розробити рейтинг їхньої інвестиційної привабливості;

– створення нових та удосконалених відомих засобів зниження ризику;

– розвиток інфраструктури інвестиційної діяльності шляхом створення агентств і організацій, які будуть розробляти програми і проекти, котрі сприятимуть прямим іноземним інвестиціям.

8. Розглянувши основні тенденції залучення прямих іноземних інвестицій в Одеський регіон, можна зробити висновок, що ПІІ в економіці регіону мають позитивний характер. Але їх не досить для нашого регіону тому, що економічний розвиток регіону вповільнився, зростає рівень бідності, інфляція, та зниження інших показників, що характеризують сучасний стан регіону.

Основними формами прямих іноземних інвестицій є: підприємства зі 100% іноземного капіталу; часткове володіння компанією; придбання рухомого і нерухомого майна; концесії.

9. Серед заходів з активізації інноваційного розвитку Одеського регіону в контексті Стратегії економічного та соціального розвитку до 2020 року можна вказати такі: 1) формування банку даних стосовно інноваційних пропозицій з урахуванням їх систематизації за ступенем готовності до використання в інноваційному процесі; 2) формування банку даних потенційних виконавців інноваційних проектів; 3) формування механізмів фінансування інноваційних проектів різних категорій; 4) розробка методики формування, державної реєстрації й супроводу інноваційних проектів; 5) формування системи інформаційної підтримки інфраструктури інноваційного розвитку; 6) формування системи підготовки кадрів для реалізації інноваційного процесу; 7) формування механізмів сприяння просуванню інноваційних продуктів на внутрішньому й зовнішньому ринках.

Усі вищезазначені заходи доцільно використовувати при формуванні програми соціально-економічного розвитку області на 2018 р. та регіональної програми з активізації інноваційного розвитку Одеського регіону до 2020 р.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Лановий В. Інвестиції та розвиток / В. Лановий, В. Дубровський. — К.: Центр Ринкових реформ, 2002. — 86 с.

2. Сокуренко П. І. Інвестиційна політика як ефективна форма управління ухваленням інвестиційних рішень / П. І. Сокуренко, О. Ф. Кришан // Європейський вектор економічного розвитку. — 2010. — № 1(8). — С. 208–214.

3. Музиченко А. С. Державне регулювання інвестиційної діяльності: монографія / А. С. Музиченко. — К.: Науковий світ, 2001. — 345 с.

4. Соціально-економічний розвиток Українського Причорномор'я: виклики і можливості: монографія / [Буркинський Б. В. та ін.]; за ред. Б. В. Буркинського; НАН України, Ін-т пробл. ринку та екон.-екол. дослідж. — Одеса: ІПРЕЕД НАНУ, 2016. — 810 с.

5. Карпов В. А. Стратегія економічного та соціального розвитку Одеської області до 2020 року: монографія / В. А. Карпов, А. І. Ковальов, Н. В. Сментина. — Одеса: Астропринт, 2011.

6. Коюда О. П. Інвестування / О. П. Коюда, О. П. Лепейко, В. О. Коюда, В. М. Гриньова. — К.: Знання, 2008. — 452 с.

7. Борщ Л. М. Інвестування: теорія і практика / Л. М. Борщ, С. В. Герасимова. — Київ : Знання, 2007. — 685 с.

8. Гриценко Л. Л. Державна інвестиційна політика: сутність, цілі та завдання / Л. Л. Гриценко // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. — 2012. — Вип. 22(2). — С. 89–95.

9. Марцин В. Удосконалення державного регулювання інвестиційної діяльності в економіці України / В. Марцин // Актуальні проблеми економіки. — 2007. — № 5(71). — С. 52–53.

10. Закон України «Про інвестиційну діяльність»: Закон України від 18 вересня 1991 р. № 1560-XII, із змінами та доповненнями [Електронний ресурс] // Верховна Рада України: — Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1560-12.

11. Україна і світове господарство: взаємодія на межі тисячоліть / А. С. Філіпенко, В. С. Будкін, А. С. Гальчинський та ін. — К.: Либідь, 2002. — 470 с.

12. Про режим іноземного інвестування : Закон України від 19.03.1996 № 93/96 // Відом. Верховн. Ради України. — 1996. — № 19. — Ст. 80.

13. Івашко О. Державна та регіональна політика в сфері іноземного інвестування / О. Івашко // Економічний аналіз. — 2008. — Вип. 2(18). — С. 100–104.

14. Данилишин Б. М. Інвестиційна політика в Україні: Монографія / Б. М. Данилишин, М. Х. Корецький, О. І. Дацій. — Донецьк: Юго-Восток, ЛТД, 2006. — 292 с.

15. Цанько О. О. Теоретичні основи формування інвестиційної політики: регіональний аспект / О. О. Цанько // Ефективність державного управління. — 2016. — Вип. 1–2(2). — С. 92–99.

16. Шевченко О. В. Інвестиційна активність регіонів України: вплив на економічне зростання / О. В. Шевченко // Стратегічні пріоритети. — 2009. — №1 (10). — С. 175–181.

17. Слепян Е. В. Регіональні інвестиційні проекти: класифікація та джерела фінансування / Е. В. Слепян // Вісник Запорізького національного університету: Економічні науки [Текст]. — 2009. — № 1(4). — С. 202–206.

18. Савлук О. Оцінка інвестиційної привабливості регіонів України / О. Савлук // Вісник Київського національного торговельно-економічного університету [Текст]. — 2013. — № 5. — С. 31.

19. Асаул А. Систематизація факторів, що характеризують інвестиційну привабливість регіонів / А. Асаул // Регіональна політика. — 2008. — №2. — С. 53–62.

20. Бутко М. сучасна проблематика оцінки інвестиційної привабливості регіону / М. Бутко, С. Зеленський, О. Акименко // Економіка України. — 2005. — №11. — С. 30–35.

21. Волкова О. І. Економіка і організація інноваційної діяльності : навч. посіб. / І. Волкова. — К. : Професіонал, 2004. — 145 с.

22. Мазій Н. Г. Інвестиційно-інноваційна діяльність та регіональні чинники формування привабливості регіонів / Н. Г. Мазій, О. Є. Войтик // Актуальні проблеми державного управління. — 2015. — №2. — С. 128–135.

23. Стратегія інноваційного розвитку України на 2010-2020 роки в умовах глобалізаційних викликів / авт.-упоряд.: Г. О. Андрощук, І. Б. Жиляєв, Б. Г. Чижевський, М. М. Шевченко. — К. : Парлам. вид-во, 2009. — 632 с.

24. Запоточний І. В. Державне регулювання регіональної економіки / В. Запоточний, В. І. Захарченко; за заг. ред. д.е.н., проф. В. І. Захарченка. — Харків-Львів-Одеса: ТОВ «Одіссей», 2003. — 592 с.

25. Єрешко Ю. О. Економічна сутність інтелектуального капіталу як фактора інноваційного розвитку економіки / Ю. О. Єрешко // Економічний вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут». — 2016. — № 13. — С. 9–13.

26. Голобородько О. П. Вдосконалення організації інноваційно-інвестиційної діяльності на підприємствах машинобудівної галузі України / О. П. Голобородько, О. В. Марченко // Економіка і регіон. — 2016. — №1. — С. 47–51.

27. Чемодуров О. М. Проблеми фінансування інноваційної діяльності підприємств / О. М. Чемодуров // Економіка України. — 2013. — №1. — С.40–49.

28. Заклекта О. І. Сучасний стан розвитку інноваційної сфери в Україні / О. І.Заклекта, Г. Ф. Хартоняк // Сталий розвиток економіки. — № 1. — 2011. — С.173–177.

29. Чубай В. М. Суть і види інноваційних стратегій машинобудівних підприємств / В. М. Чубай // Бюлетень Міжнародного Нобелівського форуму. — 2010. — №1(3). — Том 2. — С. 347–356.

30. Ляховець О. Фінансування інновацій як фактор регіонального розвитку / О. Ляховець, І. Прядко // Економічний аналіз. — 2013. — Т.12(1). — С. 199–203.

31. Бубенко П. Чому гальмуються інноваційні процеси в Україні / П. Бубенко, В. Гусєв // Економіка України. — 2009. — №6. — С. 30–39.

32. Федулова Л. Технологічний імператив стратегії соціально-економічного розвитку України: [монографія] / Л. Федулова [та ін.] — Київ: Експрес, 2011. — 655 с.

33. Руденко О. А. Формування державної інвестиційної політики як основи економічного зростання / О. А. Руденко // Науковий вісник Херсонського державного університету Серія: Економічні науки. — 2015. — Вип. №14. — Ч. 4. — С. 44–47.

34. Fragile States Index 2017 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://fundforpeace.org/fsi/2017/05/14/fsi-2017-factionalization-and-group-grievance-fuel-rise-in-instability/

35. Романенко Є. О. Інноваційні й аналітичні аспекти розвитку державної політики України [Електронний ресурс] / Є. О. Романенко. — Режим доступу: https://www.google.com.ua/q=%D1%96%D0%BD%.

36. Білецька Г. М. Інноваційний розвиток у державі як ключовий фактор у зростанні економіки / Г. М. Білецька, Н. Л. Ковтунович // Менеджмент за умов трансформаційних інновацій: виклики, реформи, досягнення. У 2 ч.: Суми: СОІППО — 2007. — Ч 2. — С. 162–164.

37. Кінах А. К. Український прорив [Електронний ресурс] / А. К. Кінах. — Київ: ВіРА ІНСАЙТ. — Режим доступу: http://h.ua/story/346832.

38. Повод Т. М. Фінансові аспекти інноваційного розвитку України в контексті євроінтеграції: проблеми та перспективи / Т. М. Повод, А. С. Остапенко // Вісник соціально-економічних досліджень. — 2014. — Вип. 1. — С. 135–139.

39. Онишко С. В. Фінансове забезпечення інноваційної діяльності: навчальний посібник / С. В. Онишко, Т. В. Паєнтко, К. І. Швабій. — Київ: КНТ, 2008 — 255 с.

40. Галушко О. С. Створення фінансового механізму стимулювання інноваційного розвитку — необхідна умова Євроінтеграції України [Електронний ресурс] / О. С. Галушко. — Національний гірничий університет. — Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/natural/vnulp/menegment/2007_606/41.pdf.

41. Правдюк Н. Л. Сутність інвестиційної діяльності: роль та значення інвестицій / Н. Л. Правдюк, А. В.Слівінська / Вісник Запорізького національного університету. — 2010. — №2. — С. 195–198.

42. Касприк А. Формування державного механізму управління інвестиційним процесом / А. Касприк / Формування ринкової економіки в Україні. — 2009. — Вип. 19. — С. 262–269.

43. Бугас Н. В. Державне регулювання інвестиційної діяльності в Україні / Н. В. Бугас, І. С. Богданець. // Технології та дизайн. — 2014. — №2(11). — С. 1–9.

44. Шатило О. Інституційні особливості державного регулювання інноваційно-інвестиційної діяльності: порівняльний аналіз України і США. / О. Шатило / Стратегія регіонального розвитку: формування та механізми реалізації: Матеріали підсумкової науково-практичної конференції за міжнародною участю. 30 жовтня 2009 року. У 2-х томах. — Т. 2. — Одеса: ОРІДУ НАДУ. — 2009. — С. 151–157.

45. Важинський Ф. А. Механізм регулювання інвестиційної діяльності в регіоні / Ф. А. Важинський, А. В. Колодійчук, А. Ю. Яремко / Науковий вісник НЛТУ України. — 2010. — Вип. 20.7. — С. 138–143.

46. Сириченко Н. С. Економічна сутність і класифікація інвестицій в умовах глобальних трансформацій / Н. С. Сириченко // Науковий вісник Мукачівського державного університету. Сер.: Економіка. — 2015. — Вип. 2(1). — С. 263–269.

47. Пєтухова О. М. Інвестування навч. посіб. / О.М. Пєтухова. — К.: «Центр учбової літератури», 2014. — 336 с.

48. Економічна енциклопедія: У трьох томах. Т.1 / [сост. Гаврилишин Б. Д., Устенко О. А.; ред. Мочерний С. В.]. — К.: Видавничий центр «Академія», 2000 — 864 с.

49. Драбовській А. Г. Лізинг як альтернативна форма фінансування та інвестування в сучасних умовах / А. Г. Драбовській // Збірник наукових праць ВНАУ. — 2014. — №3 (69). — С. 60–66.

50. Луцків О. М. Сучасні організаційні форми інноваційної діяльності: регіональний аспект / О. М. Луцків // Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія: Економічні науки. — 2015. — №1(1). — С. 29–34.

51. Мазур О. А. Технологічні парки. Світовий та український досвід / О. А. Мазур, В. С. Шовкалюк. — Київ: Прок-Бізнес, 2009. — 70 с.

52. Антипов І. В. Інноваційний розвиток національної економіки в контексті створення інноваційних інфраструктур в освітній галузі / І. В. Антипов // Збірник наукових праць Донецького державного університету управління. — 2010. — Вип. 148. — С. 1–8.

53. Феняк Л. А. Вплив іноземних інвестицій на економіку України. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://intkonf.org/fenyak-lasidletskiy-ayu-vpliv-inozemnih-investitsiy-na-ekonomiku-ukrayini/

54. Стельмащук А. М. Іноземні інвестиції як чинник економічного зростання внутрішнього ринку України / А. М. Стельмащук // Сталий розвиток економіки. — 2011. — № 5(8). — С. 240–247.

55. Офіційний сайт Головного управління статистики в Одеській області. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.od.ukrstat.gov.ua/

56. Єрмакова О. Аналіз прямих іноземних інвестицій як фактора динамізації економічного розвитку Одеського регіону / О. Єрмакова, А. Скалаух // Науковий вісник [Одеського національного економічного університету]. — 2016. — № 5. — С. 83–95.

57. Ковальов А. І. Актуалізація пріоритетних напрямків, завдань та цілей стратегії економічного та соціального розвитку міста Одеси до 2022 року / А. І. Ковальов, В. А. Карпов, Н. В. Сментина та інш. // Звіт про науково-дослідну роботу. — Одеса: ОНЕУ, 2015. — 58 с.

58. Драчук Ю. З. Пропозиції щодо активізації інноваційного розвитку Одеського регіону / Ю. З. Драчук, Н. В. Трушкіна // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Економіка і менеджмент. — 2016. — Вип. 19. — С. 24–29.

59. Ковальов А. І. Економічний розвиток регіону на основі активізації підприємницької діяльності: монографії / А. І. Ковальов, М. Д. Балджи, В. А. Карпов та інші. — Одеса: Атлант, 2014. — 178 с.

60. Про підсумки соціально-економічного розвитку Одеської області за 1 квартал 2017 року [Електронний ресурс]. — Режим доступу: https://oda.odessa.gov.ua/zvity/pro_stan_sotsialno-ekonomichnoho_rozvytku_odeskoi_oblasti_za_i_kvartal_2017_roku/77181.pdf

61. Офіційний Веб-сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс] / Режим доступу : www.ukrstat.gov.ua

62. Зянько В. В. Інноваційне підприємництво: сутність, механізми і форми розвитку: монографія / В. В. Зянько. — Вінниця: УНІВЕРСУМ, 2008. — 397 с.

63. Карпов В. А. Моделювання аналізу кризових явищ на виноробних підприємствах / В. А. Карпов // Вісник соціально-економічних досліджень: збірник наукових праць; за ред.: М. І. Звєрякова (голов. ред.) та ін. (ISSN 2313-4569). — Одеса: Одеський національний економічний університет, 2017. — № 1 (62). — С. 24–36.

64. Антонюк Л. Л. Інновації: теорія, механізм розробки та комерціалізації : монографія / Л. Л. Антонюк, А. М. Поручник, В. С. Савчук. — К.: КНЕУ, 2003. — 394 с.

65. Дудар Т. Г. Інноваційний менеджмент: навч. посіб. / Т. Г. Дудар, В. В. Мельниченко. — К. : Центр учбової літератури, 2009. — 256 с.

66. Гребенюк Т. В. Проблеми інвестиційно-інноваційного розвитку підприємств в Україні / Т. В. Гребенюк / Вісник Дніпропетровського національного університету ім. О. Гончара. — Дніпропетровськ, 2010. — 53 с.

67. Литвиненко В. А. Направлення и механизмы государственной инвестиционной политики стабилизации и экономического роста / В. А. Литвиненко // Аудит и финансовый анализ. — 2009. — №2. — С. 234–243.

68. Руденко В. В. Зарубіжний досвід формування та реалізації інвестиційної політики держави / В. В. Руденко // Облік і фінанси. — 2014. — №1. — С. 96–101.

69. Абышлы Л. В. о. Формирование инвестиционной политики и общий разбор ее влияния на экономику / Л. В. о. Абышлы / Журнал европейской экономики. — 2010. — №4. — Т. 9. — С. 532–537.

70. Ахметзянова Т. А. Анализ отечественного и зарубежного опыта инвестиционной деятельности: модели зарубежной инвестиционной политики / Т. А. Ахметзянова // Вестник Башкирского института социальных технологий. — 2010. — №1. — С. 161–172.

71. 2017 Index of Economic Freedom [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.heritage.org/index/pdf/2017/book/index_2017.pdf

72. Дупай Р. Інструментарій регулювання і стимулювання притоку іноземних інвестицій: світовий досвід та українська практика / Р. Дупай // Вісник Тернопільського національного економічного університету. — 2014. — Вип. 2. — С. 74–82.

73. Мацибора Т. В. Світовий досвід у поліпшенні інвестиційної привабливості аграрного сектору України / Т. В. Мацибора // Економіка АПК. — 2017. — № 7 — С. 101–105.

74. The Global Competitiveness Report 2016–2017 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www3.weforum.org/docs/GCR2016-2017/05FullReport/TheGlobalCompetitivenessReport2016-2017_FINAL.pdf

75. Василенко М. Е. Зарубежный опыт организации воспроизводственных процессов в материальном производстве /

М. Е. Василенко // Проблемы современной экономикн. — 2010. — № 2(34). — С. 102–107.

76. Малей К. А. Государственное стимулирование инвестиционной деятельности в Украине / К. А. Малей // Культура народов Причерноморья. — 2010. — №179. — С. 84–87.

77. Федулова Л. І. Інноваційна економіка: підруч. / Л. І. Федулова. — К.: Либідь, 2006. — 480 с.

78. Єфіменкова Н. Світовий досвід використання державно-приватного партнерства в інвестиційно-інноваційній сфері [Електронний ресурс] / Н. Єфіменкова // Актуальні проблеми державного управління. — 2013. — Вип. 4. — С. 57–60. — Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apdyo_2013_4_19

79. Кузьмін О. Є. Венчурний бізнес: навч. посіб. / О. Є. Кузьмін, І. В. Литвин. — К.: Знання, 2012. — 350 с.

80. Геєць В. М. Інноваційні перспективи України: монографія / В. М. Геєць, В. П. Семиноженко. — Харків: Константа, 2006. — 272 с.

81. Сизоненко В. О. Фінанси та підприємництво: світовий досвід та практика України: навч. посіб. / В. О. Сизоненко, С. А. Циганов. — Тернопіль: Навчальна книга — Богдан, 2009. — 576 с.

82. Затонацька Т. Світовий досвід формування державної інвестиційної політики та механізмів її реалізації / Т. Затонацька // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка. — 2014. — Вип. 8. — С. 6–10.

83. Кахович О. О. Зарубіжний досвід державного регулювання структурно-інвестиційної політики / О. О. Кахович // Інвестиції: практика та досвід. — 2010. — №2. — С. 59–62.

84. Федоренко С. В. Проблеми залучення іноземних інвестицій і розвиток економіки України // Про приватизацію: Держ. інформ. бюл. — 2008. — № 2. — С. 18–20.

85. Руденко О. Є. Зарубіжний досвід залучення іноземних інвестицій в економіку України / О.Є. Руденко // Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства. Серія «Економічні науки». — 2012. — Вип. 125 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://khntusg.com.ua/files/sbornik/vestnik_125/37.pdf

86. Основні тенденції розвитку Одеської області у 2017 році [Електронний ресурс]. — Режим доступу: https://oda.odessa.gov.ua/zvity/ zvit _pro_stan_sotsialno-ekonomichnoho_rozvytku_odeskoi_oblasti_za_i_pivrichchia_ 2017_roku.pdf

87. Зовнішньоекономічна діяльність в Одеській області [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://oblrada.odessa.gov.ua/wp-content/uploads/Zovn-shnoekonom-chna-d-yaln-st_-2017_sajt_nov.pdf